

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.135.2021.AOlc

z dnia 20 sierpnia 2021 r.

Rada Gminy Skąpe

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372)

stwierdzam nieważność

§ 1 uchwały Nr XXXV/302/2021 Rady Gminy Skąpe z dnia 23 lipca 2021 r. o zmianie uchwały w sprawie statutu osiedla Cibórz, w części dotyczącej § 28 w zakresie słów "będących mieszkańcami osiedla".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 lipca 2021r. Rada Gminy Skąpe podjęła uchwałę o zmianie uchwały w sprawie statutu osiedla Cibórz. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 23 lipca 2021r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, iż uchwała w części w jakiej § 1 wprowadza zapis: "będących mieszkańcami osiedla" istotnie narusza art. 36 ust. 2 w zw. z art. 37 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Organem wykonawczym w dzielnicy (osiedlu) jest zarząd. Na czele zarządu stoi przewodniczący (art. 37 ust. 2 ustawy). Statut osiedla może ustalić, że w osiedlu organem uchwałodawczym jest ogólne zebranie mieszkańców. Ogólne zebranie wybiera zarząd osiedla; art. 36 ust. 2 stosuje się odpowiednio (art. 37 ust. 4 ustawy). Zgodnie z § 11 ust. 1 uchwały Nr XXVI/211/2012 Rady Gminy Skąpe z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie statutu osiedla Cibórz "Przewodniczący zarządu osiedla wykonuje uchwały zebrania mieszkańców oraz inne zadania określone przepisami prawa i uchwałami organów gminy", natomiast zgodnie z § 12 ust. 1 tej uchwały "Zarząd osiedla ma charakter opiniodawczy i doradczy". W związku z powyższym do jednostki pomocniczej gminy o nazwie "Osiedle Cibórz" znajduje zastosowanie art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Nieuzasadnione jest zatem wprowadzanie ograniczeń prawa biernego w wyborach przewodniczącego i zarządu osiedla. WSA w Gorzowie Wlkp. w wyroku w sprawie SA/Go 294/20 z dnia 9 września 2020 r. orzekł, że „Jeśli chodzi o bierne prawo wyborcze, sołtys i członkowie rady sołeckiej są wybierani spośród nieograniczonej liczby kandydatów, co należy rozumieć w ten sposób, że takim kandydatem może być każdy. Zawarta w art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym delegacja nie obejmuje kompetencji do ograniczenia kręgu osób uprawnionych do kandydowania na sołtysa czy też do rady sołeckiej. Z przyczyn praktycznych powinny być to osoby, którym znana jest problematyka danego sołectwa, a takimi osobami są przede wszystkim jego mieszkańcy, jednakże to do mieszkańców danego sołectwa powinien należeć wybór

osób zasiadających w radzie sołectkiej czy też osoby sołtysa i brak jest podstaw do ograniczania im takiego wyboru poprzez wskazanie, że kandydatem może być tylko osoba stale mieszkająca na terenie sołectwa”. Pogląd ten Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wlkp. podzielił również w wyrokach z dnia 9 września 2020 r.: II SA/Go 292/20, II SA/Go 301/20, II SA/Go 302/20, II SA/Go 295/20, II SA/Go 296/20. Z uwagi na treść art. 37 ust. 4 ustawy stanowisko WSA w Gorzowie Wlkp. jest również aktualne w przypadku wyborów przewodniczącego i zarządu osiedla.

Zatem nowo wprowadzony § 28 statutu w zakresie ograniczenia prawa biernego do kandydatów będących mieszkańcami osiedla istotnie narusza prawo, tj. art. 36 ust. 2 w zw. z art. 37 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli